

Silvie Šulanová: Aktivní poslech hudby. Analýza příkladů ze školní praxe

Oponentský posudek

Silvie Šulanová svoji diplomovou práci věnuje důležité složce hudební výchovy, poslechovým činnostem. Jak sama na začátku své práce uvádí, je to téma, které ji dlouhodobě zajímá a přitahuje. Jejím cílem je nabídnout pedagogické veřejnosti nové, netradiční vyučovací postupy i organizační formy vyučování v rámci této leckdy podceňované, avšak významné složky HV.

Autorka člení text na teoretickou a praktickou část. V teoretické části nejprve danou problematiku přibližuje věcným, srozumitelným způsobem a stručně nastiňuje historii začleňování poslechu hudby do hudební výchovy. Oceňuje autorčinu schopnost jít přímo k jádru problému a snahu omezit historické údaje na minimum. Přesto by bylo vhodné tento stručný nástin doplnit několika časovými údaji, tak jako tomu je v následujícím textu věnovaném stěžejním konceptům české hudební pedagogiky. Vysvětlení klíčových pojmů (vnímání, estetické a hudební vnímání) je přesné, jasné a výstižné. Autorka prokazuje dobrou obeznámenost s odbornou literaturou, s fakty přitom dokáže samostatně a tvořivě pracovat. Jednotlivé úseky textu na sebe smysluplně navazují a ústí do kapitoly nazvané *Didaktická interpretace hudebních děl*. Autorka zde na základě pečlivého studia literatury srovnává různá pojetí daného problému, myšlenky jednotlivých autorů rozvíjí a předkládá i vlastní konkrétní náměty (zvláště v podkapitole *Verbalizace*). Samostatný úsudek a tvořivý přístup je tedy patrný i zde.

V praktické části diplomantka předkládá konkrétní návrhy práce s poslechovými skladbami. Ve čtyřech kapitolách nabízí čtyři různé způsoby prezentace hudebních ukázek a jejich analýzy. Vybrané skladby zastupují jak hudbu programní, tak i absolutní. Všemi návrhy činností prostupuje důraz na aktivitu žáků, která je podněcována nejen vhodně volenými otázkami, ale i soutěžemi, samostatnými úkoly a propojováním jednotlivých hudebních činností. Žáci, kterým je dán velký prostor pro tvořivou činnost, si neustále rozšiřují své hudební vědomosti. Autorka nezapomíná ani na mezipředmětové vztahy, často si klade otázku jak aktivizovat i méně průbojné žáky a neustále má na zřeteli i psychologický a sociální aspekt – volí taktí a tolerantní přístup založený na vzájemné úctě.

I když je text dosti zevrubný, některé záměry a postupy přesto působí poněkud nejasně. Proto prosím autorku, aby se u obhajoby vyjádřila k následujícím dotazům a připomínkám:

- V kapitole *Sémantický diferenciál* učitel žákům předkládá poměrně velké množství hudebních ukázek (Beethovenova *Patetická* – 3 věty, několik částí ze Saint-Saënsova *Karnevalu zvířat*, kankán z Offenbachova *Orfea v podsvětí*) a kromě práce se sémantickým diferenciálem je určitý prostor věnován i kreativním činnostem (zhudebňování rozličných témat a nálad). Mají být všechny navržené aktivity realizované v jedné

vyučovací hodině? Má to autorka vyzkoušené v praxi?

- Model prezentovaný v kapitole *Orchestrální suita* si autorka ověřila při své pedagogické praxi. Jak se studenti zhostili poměrně náročného úkolu – zahrát společně začátek 1. věty *Pohádky* Josefa Suka? Jaké nástroje byly ve třídě k dispozici?

Jazyková úroveň diplomové práce je na velmi dobré úrovni. Styl je květnatý a živý a prozrazuje autorčin elán a velké zaujetí pro zvolené téma.

Předloženou diplomovou práci **doporučuji** k přijetí a hodnotím ji známkou: **výborně**.

1. 8. 2009

Mgr. Kateřina Hurníková, Ph.D.